

Superior (correspon al C2 del MECR)**Objectius generals**

- Aprofundir en l'estudi de la llengua oral i escrita a fi que l'aprenent sigui capaç de desenvolupar-se satisfactòriament en qualsevol situació de comunicació referida a tots els àmbits (social i professional)
- Saber produir tot tipus de textos orals i escrits sobre temes de complexitat diversa amb l'adequació i la correcció que exigeixen les circumstàncies en què es produeixen.

Objectius específics

- Consolidar el coneixement de la normativa pel que fa a les regles i excepcions que regeixen l'ortografia i la fonètica, la morfosintaxi i el lèxic.
- Saber aplicar els recursos gramaticals i textuais més significatius que caracteritzen les diferents funcions del llenguatge i també els diversos gèneres discursius que s'hi associen.
- Exercitar-se en la classificació i l'anàlisi de diversos tipus d'oracions i saber aplicar-les adequadament d'acord amb la intencionalitat global d'un text.
- Adquirir habilitat en l'ús dels mecanismes de construcció d'oracions personals, impersonals, actives i passives per tal de disposar de recursos variats al servei de l'efectivitat del discurs.
- Saber utilitzar la diversitat dels elements de lligam que actuen com a organitzadors i connectors del discurs.
- Saber utilitzar els mecanismes de composició i derivació com a un recurs de creació lèxica, variació i precisió semàntica d'un text.
- Conèixer i saber utilitzar refranys, frases fetes, eufemismes i onomatopeies que aporten expressivitat i riquesa lèxica als textos
- Assegurar el coneixement de la disposició de la informació i característiques dels diversos tipus de textos (instructius, explicatius, narratius, descriptius, predictius, argumentatius i retòrics) i analitzar-ne els recursos lingüístics i no lingüístics que incideixen en la coherència del text per aplicar-los en la producció oral o escrita
- Saber fer una entonació adequada amb una interpretació adient dels signes de puntuació i l'aplicació de les regles de fonètica sintàctica, per tal de donar expressivitat i fer intel·ligibles textos de caràcter literari o científic llegits en veu alta.
- Conèixer la gamma de possibilitats que ofereixen els diferents tipus de diccionaris existents en llengua catalana i saber extreure'n la informació puntual exigida en cada cas.

Textos que hauran d'entendre i produir els alumnes en aquest nivell

Tot tipus de textos des de la perspectiva d'ús i, per tant, segons la selecció dels textos acadèmics que cada professor farà d'acord amb les necessitat concretes de cada grup/classe.

Inicialment es tractaran els textos relacionats al nivell anterior (nivell C), però des d'un enfocament funcional (descripcions, argumentacions, narracions...).

Continguts (Temari desenvolupat)

Des d'un comportament textual
(adequació, coherència i cohesió)

A més de consolidar els continguts especificats en els cursos anteriors, en aquest apartat es relacionen els elements que incideixen més als tipus de textos següents:

- Descripció
 - selecció de la informació
 - ordre en l'espai, de més general a més concret
 - d'esquerra a dreta
 - de dalt a baix
 - elements qualificadors que aporten expressivitat al text:
 - substantius
 - adjectius
 - adverbis de lloc
 - comparacions, metàfores
 - enumeracions
 - sinònims i antònims
 - oracions de predicat nominal
 - oracions subordinades explicatives i especificatives
- Narració
 - ordre cronològic dels fets i ordre narratiu
 - adverbis de temps
 - connectors temporals
 - conjuncions temporals
 - locucions
 - parts de la narració: plantejament, nus i desenllaç
 - punt de vista de la narració: personatges, perspectiva...
- Instrucció
 - ordre lògic dels elements del text
 - informació objectiva i precisa
 - modalitat: exhortativa o imperativa
 - ús de la 2ª persona verbal
 - perífrasis d'obligació
 - ordinals i cardinals
- Predicció
 - distinció en el temps futur
 - proper o immediat i llunyà
 - previsions a curt, a mitjà i a llarg termini
 - trets característics
 - temps verbals: futur
 - adverbis de temps

-perífrasis de probabilitat
-oracions condicionals

- Explicació
 - organització lògica i jeràrquica de les idees
 - exposició analítica i sintètica
 - trets característics
 - oracions subordinades
 - .causals
 - .consecutives
 - .finals
 - connectors
 - .causa, conseqüència ...
 - .ús de gràfics, esquemes i dibuixos

- Argumentació
 - estructura de la informació per parts o blocs
 - relació entre tesi i arguments
 - intertextualitat
 - cites, referències i comentaris d'altres textos
 - .trets característics
 - verbs del tipus dir, creure, pensar, opinar...
 - oracions subordinades
 - .causals
 - .consecutives
 - .adversatives
 - connectors
 - .conjuncions causals
 - .conjuncions adversatives, etc
 - ús de màximes, proverbis o citacions d'autoritat

- Retòrica
 - figures retòriques de contingut
 - hipèrboles
 - sinestèsies
 - metàfores
 - metonímies
 - figures retòriques sintàctiques
 - anacoluts
 - polisíndetons
 - hipèrbatons
 - jocs de paraules
 - dobles sentits, cacofonies...

Des d'un comportament gramatical
(morfosintaxi i lèxic)

Lèxic i semàntica

- La composició

- l'ús del guionet
 - compostos catalans el primer element dels quals és un mot que du accent gràfic (mà-llarg, pèl-roig ...)
 - compostos formats per mots units per una conjunció o una preposició (plats-i-olles, cul-de-sac, però allioli, coliflor, vetesifils, blat de moro ...)
- La derivació
 - els postverbals acabats en –at
 - verbs (derivats de noms) suposadament innecessaris
- La parasíntesi
 - les formes dobles
 - pujar/apujar, emplenar/omplir
- L'habilitació
 - noms propis que passen a ser noms comuns
 - noms comuns formats per el.lipsi d'un nom propi
- Els gentilicis
 - gentilicis no fixats
 - gentilicis coordinats
- Els neologismes i els estrangerisme
- Expressions de lloc
 - qüestions de topinímia
- Reculls lèxics
 - tipus i organització de diccionaris i de vocabularis
 - monolingües i plurilingües
 - enciclopèdics
 - generals i especialitzats
 - tècnics
 - sinònims i antònims
- Morfosintaxi
- Components de la frase
 - els substantiu
 - la substantivació
 - l'article
 - casos especials d'apostrofació
 - davant de paraules en cursiva
 - entre cometes
 - davant de sigles
 - casos especials de contracció
 - davant de paraules en cursiva o entre cometes
 - davant de topònims no catalanitzats
 - quan forma part de títols o noms d'entitats

- l'article neutre, ús abstractiu o intensificador
 - construccions amb l'article el o amb altres estructures amb funció abstractiva o intensiva
 - modismes que presenten interferències amb l'article lo neutre
 - l'absència d'article
- ús excessiu dels possessius
 - valor semàntic i ús restringit en registres formals de les formes llur/llur
- morfologia i usos dels quantitatius invariables
- casos especials en l'ús dels indefinits
 - en frases interrogatives i condicions
 - morfologia i usos d'alguns adjectius i pronoms indefinits (qualsevol, hom, cada u, cadascú, els altres, la resta ...)
- pronoms febles
 - combinació de més de dos pronoms febles
 - pronoms sense valor sintàctic
 - límits de la pronominalització
 - repetició o omissió de pronoms
 - pleonasmes més habituals
- duplicació incorrecta de relatiu i pronom feble
- el verb
 - classificació
- els diversos tipus de passiva
- reflexius
- transitius i intransitius
- morfologia
 - perífrasis verbals
 - formes no personals: infinitiu, gerundi
 - usos de ser i estar
 - remarques sobre la conjugació dels verbs cabre, caldre, córrer, estar, saber, ser, veure
 - confusions entre usos transitius i intransitius
 - confusions entre usos intransitius i pronominals
 - les oracions de gerundi
 - correlació dels temps verbals en les construccions compostes condicionals i de probabilitat
- adverbis i locucions adverbials
 - d'ús més restringit (a mitjan, al més aviat possible...)
 - ús de la partícula pas
 - ús de la doble negació
- preposicions
 - preposicions provinents d'adverbis
 - preposicions fins, fins a, com, com a , cap cap a
 - ús de posat que
 - ús del per i per a
 - canvi i caiguda de preposicions
- conjuncions i locucions conjuntives
 - classificació semàntica
 - .copulatives
 - .disjuntives
 - .causals

- .temporals
- ús de posat que, tanmateix
- o Signes de puntuació
 - la coma
 - .en oracions adjectives explicatives
 - .en l'elisió d'un verb
 - .en inversions d'ordre lògic
 - .pleonasmes justificats per emfasització
 - .la coma, els parèntesis i els guions
 - en incisos, aclariments i aposicions
 - .usos més freqüents del punt i coma
 - juxtaposicions i enumeracions llargues
 - .els dos punts davant de citacions textuais i exemples
 - .el guió, els dos punts i les cometes com a marca del discurs directe o indirecte
 - .el guió en l'inici del diàleg
 - .les cometes en les citacions textuais
 - ...
- Convencions gràfiques
 - o criteris generals per abreujar els mots
 - o les majúscules en els casos d'ús general següents:
 - funció demarcativa, per raó de la seva posició al text
 - .inici de frase
 - a principi de paràgraf
 - després del signe d'admiració i d'interrogació
 - .inici d'apartats
 - apartats en catàlegs, índexs i llistes en general a base d'elements transposats
 - funció distintiva, per destacar un mot per la seva pròpia naturalesa
 - .els noms propis referits a persones
 - càrrecs oficials
 - formes de tractament de les persones que precedeixen els noms propis o no
 - .els noms propis referits a coses
 - noms d'institucions, organismes i entitats
 - els títols d'obres, publicacions i treballs
 - els noms geogràfics
 - ...

Fonètica i ortografia

- Sons i grafies
 - o concepte de fonema, so i grafia
 - o òrgans de fonació
 - o classificació de sons
 - o alfabet fonètic. Transcripció fonètica
 - o fenòmens que es produeixen per fonètica sintàctica a la tira fònica
 - ensordiments
 - sonoritzacions

- sensibilitzacions
- enllaços fònics
- o mots estrangers
- adaptació fonètica
- adaptació gràfica

Es tindran en compte, també, tots els continguts descrits als nivells anteriors i es farà incidència en aquells aspectes que, per la seva dificultat, es consideri necessari consolidar.